

ARKEOLOGISEN KOHTEEN
TARKASTUS

533	01	0027
-----	----	------

Tunnistetiedot

Kunta: Hauvo 533 Inventointinumero: _____

Alue: _____ Luokka: _____

Nimi: Bårnholm Ajoitus: _____Kohteen laji: Linnavuori Lukumäärä: 1

Kohteesta muita kortteja _____ kpl (ks. täyttöohjeet)

Tarkastaja: Tapani Tuovinen/Turun yliopisto Tarkastusaika: 22.9.1989

Sijaintitiedot

Peruskartta: 1034 05 Pinta-ala 2 hax= 667760 y= 155625 z= 30

Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

TSLJT = 50

Hoito ja kunto (ks. täyttöohjeet)

A 1 B 1 C 7 D E F G

Tila ja omistaja (ks. täyttöohjeet)

Kylä/kaupunginosa: Hangslax

Tila/Rno/nimi: _____

tai Kortteli/tontti/palsta: _____

Omistaja: _____ Puhelin: _____

Osoite: _____ Postitmp: _____

Kiinteistötunnus: Vuokrattu, ks. huomautukset

Lisää kiinteistöjä kpl

Aiemmat tiedot:

Dahlström, Svante (1945). Gullkrona: 63-67. Åbo: Förlaget Bro.
Nordman, C.A. (1936). Bornholm i Nagu. - Finskt Museum XLIII (1936): 23-31.

Inv.kert. Georg Mickelson 1955, n:o 6

Aiemmat löydöt:

Tarkastuslöydöt:

TARKASTUSKERTOMUS

Liitteet:

kartat _____

muut liitteet _____

negatiivit TYA neg. F 19402-19412

diat _____

Tarkastuksen aihe:

Kohteen kuvaus:

Poikkeuksellisen jyrkkämuotoinen graniittikupoli, joka kohoaa vajaan 2 ha:n ja 30 m:n korkuisena saarena Nauvon sisäsaaristossa. **Käikkä** rantakalliot ovat jyrkät ja vaikeasti noustavat, jopa koverat, SE-puolta lukuunottamatta. Rinnettä noustessa noin 15 m:n korkeudella tulee eteen tasainen ja helppokulkuinen, mutta jyrkästi nouseva luiska saaren SW-rinteessä. Luiska on tukittu yläosassa poikittain kylmämuuratulla vallituksella. Vallitus on SW-NE-suuntainen, pituus 19.6 m. SW-päässä vallitus päättyy lähelle mereen putoavaa jyrkännettä, NE-päässä pystysuoraan kalliotörmään, jota on vaikea nousta vallin ulkopuolelta käsin. Vallituksen korkeus on 0.9-1.5 m. Lohkareet ovat huomiota herättävän suuria, enimmäkseen graniittisia ja särmikkäitä. Kalliossa on melko loiva kaade, ja monin paikoin on näkyvissä bankung-rakoa. Särmikkäät lohkareet voivat siten olla peräisin aivan lähimetricien alueelta. Useat ovat satojen kilojen painoisia, ja joukossa on muutama pyörästynyt. Vallin alarinteeseen päin oleva puoli on jyrkkä ja pystysuora, vallin päällisyys on tasoitettu. Keskiössä on vajaan metrin levyinen kulkuaukko.

Viitisen metriä alarinteeseen päin vallista on mahdollisesti toinen hennompi ulko-varustus, jossa on särmikkäitä lohkareita noin 6 m:n pituisessa rivissä, joka on hiukan enemmän etelään kääntynyt kuin ylempi valli.

Linnavuorifunktion uskottavuutta lisää se, että ylös johtava luiska kulkee siten, että sitä noustessa oikea kylki on ylärinteeseen, siis oikeakätiselle huojoittomampi puoli.

Bårnholmin linnavuoreen liittyy Finlands svenska folkdiktningissa ja eräissä muissa lähteissä säilynyttä traditiota, josta C.A. Nordman ja Svante Dahlström ovat tehneet selkoa (ks. kirjallisuusviitteet). He mainitsevat tässä yhteydessä makeavesialtaan saaren laella, mutta selkeää allasta ei enää ole erotettavissa, kostea kalliossa oleva painanne kylläkin.

Huipulta hyvä näkyvyys muutamien kilometrien säteelle. Lähialueen kallioreliefi on hyvin jyrkkä, eikä Bårnholm ole kaikkein korkein saari. Bårnholmin rannat ovat enimmäkseen äkkijyrkät, vain SE-ranta on matala.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Laajuuden arviointiperuste:

Mitattui peruskartalta.

Luokitusehdotus perusteluineen:

I. Koko Turunmaan saariston alueelta tunnetaan toistaiseksi tietääkseni vain kaksi selkeää varustettua linnasaarta. Bårnholmilla on siten tutkimuksellista arvoa ja topografiansa vuoksi poikkeuksellista maisemallista ja antikvaarista arvoa.

Ehdotus suoja-alueeksi: Koko saari ja riittävä rannansuuntainen vyöhyke vesialuetta.

Havaintomahdollisuudet: Hyvät.

Opas: _____

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä:

Selostus jätetty

4 / 6 19 92

Aika

Turku

Paikka

Allekirjoitus
Tapani Tuovinen

Jatkotoimenpiteitä:

Huomautuksia (esim perimätieto) ja lisäyksiä:

Täyttöohjeita:

Tunnistetiedot

Mikäli kohteen alueella on useampia muinaisjäännöslajeja (esim. asuinpaikka ja röykkiöitä), täytä samalla nimellä ja inventointinumerolla useampi korthi

Hoito ja kunto

A. Kunto: 1=koskematon, 2= tutkittu osittain, 3= tutkittu kokonaan, 4=tuhoutunut osittain, 5= tuhoutunut kokonaan, 6=tutkittu ja tuhoutunut osittain, 7=tutkittu ja tuhoutunut kokonaan

B. Alkuperäisyys: 1=täysin alkuperäinen, 2=entisöity osittain, 3=entisöity kokonaan, 4=siirretty alkuperäiseltä paikaltaan

C. Hoitotarve: 1=vaatii entistämistä, 2=vaatii kunnostamista, 3=vaatii puhdistamista tai esiin kaivamista, 4=vaatii tuki- tai suojarakenteita, 5=vaatii tutkimuksia tuhoutumisen estämiseksi, 6=vaatii jatkuvaa hoitoa, 7=ei vaadi hoitotoimenpiteitä

D: Hoitotilanne: 1=peruskunnostettu, 2= tuettu rakentein, 3=pidetään puhtaana

E: Rajaustarkkuus: 1=rajattu arvion pohjalta, 2= rajattu osittaisella koekaivauksella, 3= rajattu kokonaan epävarmasti koekaivauksin, 4= rajattu kokonaan luotettavin koekaivauksin, 5=rajattu näkyvien rakenteiden perusteella

F: Vahvistustapa: 1=rajattu vain muinaisjäännös, 2=rajattu vain suoja-alue, 3=rajattu sekä muinaisjäännös että suoja-alue

G: Maastomerkitä: 1=kuparitaulu, 2=kertova taulu, 3=paalurajaus ilman taulua, 4=paalurajaus ja taulu, 5= aitaus ja taulu, 6=rakennus ympärillä ja taulu

Tila ja omistaja

Mikäli kohde on useamman tilan tai kylän alueella, TÄYTÄ LISÄKORTTI